

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

PROVOCĂRILE STRĂZII

© Editura *Agnos* – Sibiu
tel. 0745 / 679038; 0766 / 530777
www.agnos.ro
e-mail: editura_agnos@yahoo.com
ISBN 978-973-1941-58-5

Pr. Constantin Necula

PROVOCĂRILE STRĂZII

EDIȚIA A II-A

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA
Arhiepiscopul Sibiului și
Mitropolitul Ardealului

Editura *Agnos*
Sibiu – 2016

Acum depinde ce numești dans decent. Decentă se crede și tiriplica aceea din *Numai iubirea*, tanti aia... Și ea bate câmpii, nene!

Ce înseamnă dans decent, până la urmă? Nu uitați că acel Eliade pe care unii îl pupă, alții îl spânzură, spunea la un moment dat că întotdeauna dansul are o conotație sexuală. Un soi de dans prenuptial, o propunere.

Singurul dans decent, care este expresie a bucuriei, pe care eu îl știu, este *Isaia dănțuiește*, dansul acela de la cununie, jocul de la hirotonie. Și mai este un dans pe care noi nu prea îl băgăm în seamă. Este dansul pe care îl face preotul când cadește în biserică. El joacă acolo. Și ne îndeamnă și pe noi la joacă. În Biserică suntem chemați la dans liturgic: mergem și ne închină, mergem și ne împărtășim... Ați văzut că pe cupola bisericii sunt reprezentați îngerii care joacă în bucuria festivă a Împărăției lui Dumnezeu. Or, noi, pe pământ, același lucru îl facem, jucăm. Numai că noi credem că jocul întotdeauna e o chestie de buric, de părți... Omul trebuie să joace însă întreg.

CUPRINS

Prietenie	5
Căsătorie și viață de familie	34
Post	56
Spovedanie. Duhovnic.....	63
Viață duhovnicească	86
Ecumenism și sectarism.....	111
Mărturie și mărturisire	119
Altele.....	138

Consilier editorial:

Conf. Univ. Dr. Lucian Grozea

Redactor:

Respect pentru oameni și cărți
Raluca Toderel

Copertă:

Andrei Rosetti

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NECULA, CONSTANTIN

Provocările străzii : mic catehism vorbit / pr. conf.
univ. dr. Constantin Necula. - Ed. a 2-a . - Sibiu :
Agnos, 2016

ISBN 978-973-1941-58-5

821.135.1-97

PRIETENIE

De ce este necesară păstrarea curăției trupești înainte de căsătorie? Care este rațiunea acestui fapt?

Femeia, de la creație, astfel este născută, să se dea mi-relui său precum trandafirul se dă lacrimii de rouă ce pică dimineața pe dânsul. Ați înțeles ideea? Puritatea aceasta, integritatea femeii la căsătorie... Noi tot vorbim de fecioria femeii! Dar de fecioria bărbatului... mai ocolim, așa, când, de fapt, și una, și cealaltă se cer pentru desă-vârșirea umanului din ei. Așa cum mănăstirea este locul împlinirii, nu al defulării și al retragerii. Când nu te-ai împlinit în uman, te împlinești în mănăstire.¹

Cele mai dese întrebări pe care le pun liceenii, în general, sunt acestea legate de castitate și căsătorie. Și de fiecare dată mă duc cu gândul la icoanele mari ale Maicii Domnului pe care le am în memorie sau la frumusețea Bisericii. Și le-am spus: încercați să vă închipuiți că in-

¹ Una dintre cele mai sănătoase viziuni asupra monahismului o întâlnim la Părintele Arsenie Boca, în de-acum celebra scrisoare adresată episcopului Andrei Magheru (de Arad), publicată și în volumul I al lucrării *Despre îndumnezeirea omului prin Har*, Ed. Pelerinul, Iași, 2005, p. 5-9, în fapt, un mic tratat lucid asupra monahismului – monahilor – monahiilor. A se vedea și lucrarea noastră, *Să ne rugăm 8 zile cu Părintele Arsenie Boca*, Ed. Oastea Domnului, 2006, 160 p.

trați într-o Liturghie în care altarul nu există, deci Biserica nu-i desăvârșită. Sau citiți un manual, care pe dinafară vă indică materia care vă place vouă cel mai mult, și când vă uitați înăuntru, descoperiți filele de la materia care vă place cel mai puțin.

Și apoi, mai este-o treabă pe care aș vrea să v-o pun întotdeauna la inimă. Eu cred că vorbim foarte mult de fecioria dinainte de căsătorie și uităm de foarte multe ori să vorbim de fecioria de după căsătorie. Acea care păstrează integritatea familiei, aceea care păstrează unitatea familiei, aceea de care avem absolută nevoie pentru ca Betleemul acesta, pe care-l prăznuim în curând, să se facă desăvârșit pentru fiecare dintre familiile noastre. Dar se întâmplă lucruri totalmente reprobabile și pentru aceea că, constatând că formalitățile au fost îndeplinite – „vă declar soț și soție“ –, atunci când vin tinerii la spovedit, consilierea noastră pastorală în raport cu ei tinde spre zero. Când nu tinde spre 200... Suntem neatenți, că noi continuăm să cununăm în Biserică oameni pe care nu-i spovedim sau, de exemplu, îi spovedim, constatăm că au trăit o viață în concubinaj ani de zile și... „nu-i nimic rău, vă căsătorim; nicio problemă nu este!“ De parcă Biserica poate binecuvânta concubinajul! N-o poate face decât în situațiile extreme. Și cred că în anumite privințe ar trebui să fim mult mai atenți la modul cum prezentăm lucrurile acestea credincioșilor noștri din parohie. În Ardeal era vorba aceea – nu știu, poate tehnica era în toată țara, de fapt – care se striga înainte: „Se cunună Gheorghiuța cu Vasilică“. Da! Trei duminici înainte. Și toți zic: „A, ce, că ăstea-s vrăji! Ce să mai strigi acum?...“ Sunt, da' pe de altă parte strigau ca să vadă dacă nu este un amestec

de sânge. Strigau ca să vadă dacă nu sunt probleme de moralitate la cei doi. Eu am auzit odată într-un sat când o zis o tanti din spate, din biserică: „Părinte, nu mere! Că muma lu' ceea îi verișoară primară cu tată-so lu' cela!“ Și, într-adevăr, mergând la forma aceea inițială de a cerceta neamurile, așa era. Sau altădată, undeva spre Sebeș: „Părinte, nu mere, că asta se țâne de trii ani de zile cu unu' la oraș și prostu' ăsta nu știe!“ O zâs-o femeia pe șleau, în fața comunității!

Acum este drept că, din păcate, vocea comunităților este tot mai nesigură, când nu-i tăcere complice. Oamenii vin la biserică numai ca să aibă de unde pleca, uneori. Nu vin să schimbe ceva, să se transforme, să simtă că trăiesc ceva cu totul și cu totul deosebit. Or, dacă iau Banatul – acuma mă iertați că v-atac acasă, dar existau cărți vestite pe această temă! În vremea studenției mele, citeam la vlădici vestiți ai Banatului, care vorbeau despre plaga mare a concubinajului în Banat. Și era aceasta și pentru că atingea puțin Occidentul, probabil. Acuma ce mă fac, că România-i cât Banatul sau Banatul a intrat în România!

Și să vă mai zic un lucru. Am făcut un studiu de sociologie aplicat la scară mică. M-am dus în toate cancelariile din Sibiu ale școlilor generale și de liceu și-am calculat acolo... Am zis: „Care-i căsătorită sau care-i căsătorit, câți sunt divorțați – că divorțialitatea acum e o altă formă de concubinaj –, câți sunt căsătoriți ca și cum n-ar fi?“ Și sigur, ei au scris ce au vrut, dar marea majoritate au scris cinstit ce a fost acolo și-am constatat cu stupeoare că noi avem dascăli în 70% dintre cazuri, totalmente anacronici în ceea ce privește viața de familie. Or, asta se manifestă în modul lor de a se purta cu copiii. Asta se reflectă în

modul lor de a preda anumite materii, în modul lor de a-și transmite iubirea copiilor, și deja lucrurile se complică la nesfârșit. Care-i soluția Bisericii?, o să mă întrebați. Și o să vă spun: soluția Bisericii este deja pusă pe rol. Avem Taina Spovedaniei, avem rânduielile noastre referitoare la cununie, avem – acolo unde preotul își ia în serios misiunea – modul pastoral fundamental de a-i putea face pe oameni să iasă din păcat. Că, în fond, să știți, nu mă tem atât de tare de cei care păcătuiesc înainte de nuntă, și apoi, căsătoriți, stau în sobrietatea lor și, aducându-și aminte mereu de păcatul săvârșit, trăiesc o viață deplin pocăită și întoarsă către Dumnezeu – m-am făcut preot pentru că eu mai cred încă în pocăința oamenilor –, ci mă tem de aceia care frizează puritatea înainte de căsătorie și nu o au și intră farisei în căsătorie și strică, de fapt, călcând în picioare, tot ceea ce poate fi mai sfânt în ceea ce privește taina căsătoriei.

Cum ne putem da seama când o relație de prietenie este binecuvântată de Dumnezeu?

Întrebați-L pe Dumnezeu.

Îmi doresc foarte mult un prieten. Mai precis, pe viitorul meu soț. Pe de o parte, sunt conștientă că Dumnezeu știe inima mea, dar pe de altă parte nu mai am răbdare. Să încep să caut eu?...

Știți de ce mă bucură pe mine întâlnirile acestea? Mai ales când zâmbiți... Știți de ce îmi place să zâmbiți? Să vă vedeți cât de frumoși sunteți! Dintr-o astfel de adunare trebuie să vă alegeți iubii. Pentru că cine se ia de discotecă de discotecă se are! Cine se ia de la prășit de prășit se are! Cum să iei o cucoană, care abia termină științe eco-

nomico-politico-sociale, la secția marketing bănci internaționale și relații internaționale, să o duci la Cârlibaba, la plantat dovleci?! Nu ține! Vreți fată de sate, vă luați de la sate! Vreți cucoane cu aere, vă luați de la AER, *Asociația Elevatelor Române!* Adică suma tuturor cursurilor la modă în România. „Unde ai studiat?” „La psihologie intrinsecă...” Adică ce mai rămâne din noi întreg, când ne fură peisajul dobitocesc din jurul nostru?

Uitați-vă ce plini de noi suntem noi, profesorii universitari! Punem coada la toate prunele, vorbim despre disciplinaritate, despre transdisciplinaritate, cosmism și teocosmism, despre te miri ce... Am făcut din carbonul ăla tratate întregi de chimie! Dintr-un amărât de apendic, care oricum trebuie scos, am făcut calcule de nu știu cum, de nu știu ce!... În teologie, nici nu mai spun! Săracul Hristos, numai El nu-i doctor; în rest, toată lumea! Toată lumea doctorim...

Uitați-vă cum am complicat noi lucrurile! Așa e și în iubire. De ce aveți nevoie de soț sau de soție, de aceea și de acolo vi-l luați. Un om care iubește muntele, de pildă, dacă nu urcă muntele măcar o dată în an, se sufocă! Se întâmplă și asta! Cum să ții una care, săraca, pururea e cu ochii la mare?! Nu se poate. Sunt anumite aptitudini pe care trebuie să vi le controlați.

Sigur, în primul rând este relația fiecăruia în parte cu Hristos. Nu poți lua un bădărănoi care să intre cu bocancii în viața ta: „Ce e, fă, ce te tot duci la biserică? Tot cu popii tăi!...” Asta este o romanță celebră în zonă: popii, mâncători de timp, mâncători de bani etc. Nu-i așa de simplu!

Important e să nu vă grăbiți! Chiar dacă după ceasul bunicii trebuia să fiți măritată de vreo doi ani... Că ea sa măritat la 16.

Părinte, cum să-i dezvălui unei persoane că o iubesc, că îmi e dragă și sufăr pentru ea?

Măi, frate sau soră, Dumnezeu să-ți ajute! Nu-i de râs, măi, oameni buni, nu-i rău să suferi din iubire. De ce râdeți? Parcă voi n-ați plâns. Că voi toți dădeți semne acolo. Ba ați schimbat frizura, ba v-ați luat alți pantaloni sau altă fustă, ba v-ați dat rotunzi, chiar în spectacol... Păi nu te-apucă suferința? Cum să nu te apuce suferința?! Vedeți de ce suferă Hristos până astăzi? Câte nu face El pentru noi, și noi... Da, uitați-vă bine. Nu facem destule prostii care, efectiv, n-au nici în clin, nici în mână cu Dumnezeu? Eu cred că cel mai mult te vei dezvălui acelei persoane, și te rog să nu iei în socoteală nici râsul colegilor dumitale, nici *ponteala* mea, cred că cel mai mult te vei dezvălui vorbindu-i acelei persoane. Omul este un animal care-și gândește gândirea și care are emisie comunicativă, așa se cheamă. Adică legi fraze. Du-te, frate sau soră, și spune-i: „Măi omule, te opresc pentru că popa ăla de la Sibiu mi-a zis să te opresc și să-ți spun că te iubesc. Nu știu dacă ai înțeles din gesturi, din ochii mei peste cap, din felul meu schimbat, din celelalte, dar eu te iubesc! Înțelegeți?” Punct. Odată gândeam și am și scris. Unii vorbesc prin vorbe, alții vorbesc prin gesturi, iar noi vorbim prin minuni. A descoperi că-l iubești pe celălalt e o minune.

Am căpătat o îndoială în ce privește fidelitatea prietenei mele față de relația noastră. Evită să răspundă la întrebările suspicioase pe care i le pun.

Să știți că deveniți suspicioși în momentul în care dracul geloziei vă pătrunde mai adânc în inimă decât dracul bucuriei întâlnirii cu celălalt. Suspiciunea în ra-

port cu celălalt se naște și din cauză că, în primul rând, n-avem încredere în noi. Întâi se naște în noi infidelitatea, nu neapărat că iubim pe altcineva, deși poate fi și asta, ci prin faptul că întotdeauna îl socotim, pe cel pe care îl iubim sau zicem că-l iubim, *second-hand* în raport cu celelalte priorități pe care le avem în jurul nostru. Ferească Dumnezeu! Eu personal cred că cea mai urâtă și cea mai cruntă dintre drăcoveniile dracului despre noi este această gelozie, care roade neîncetat ca un vierme, ca o rugină la fier. Domnule, poți să-i dovedești celuilalt de mii de ori, să-i spui prin cuvinte, să faci gesturi și minuni arătând că-l iubești, dacă el nu simte că te iubește, aliluiă și amin! Trebuie să stai cuminte, să te retragi, să te rogi lui Dumnezeu, ca, într-un fel sau altul, să-ți găsească unul mai vrednic de iubire decât el. Ideea asta cu suspiciunarea prietenei, asta e și un fel de bazaconie, astea sunt filmele americane văzute prea mult. Ați văzut că mai întâi se culcă bine, după aia o întreabă: „Dar cum zici că te cheamă?” Se ceartă bine cu părinții, trag niște chefuri monstruoase, în care, dacă vomită, cu atât mai bine, dacă iau droguri e și mai bine, dacă se întâmplă cumva și o relație de homosexualitate e nemaipomenit, după aceea spun că își doresc o viață nouă, fără suspiciuni. Fiți morali, ca să nu mai fiți suspicioși. În momentul în care deveniți suspicioși e și pentru faptul că aveți o rană undeva, așa, ascunsă. Unii mai spun: „Eu sunt supărat, prietena mea nu mai este virgină”. Dar el, măgarul, el nici măcar de virginitatea ochiului nu s-a păzit și îi cere bieteii fete să fie nu știu cum. Nu cereți mai mult decât dați.

Nu reușesc să îmi găsesc o prietenă. În fiecare zi mă simt singur-singur...